

Black, White and Shades of Grey

I. Yaakov Enters a World of Ambiguity

A. Contact

בראשית לב:ד-ו

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל-עשו ארצה שעיר שדה אדום

Yaakov sent messengers ahead to his brother Esav in the land of Seir, the country of Edom.

מדרש רבה: בראשית עה:ב

וישלח יעקב: רב הונא פתח: מחזיק באזני כלב עבר מתעבר על ריב לא לו

“Yaakov sent” – Rav Huna began: “Like one who grasps the ears of a dog, so is a passerby who is angered over a quarrel not his”

רמבן בראשית לב:ד

וְכָבֵד תִּפְסֹוּהוּ הַחֲכָמִים עַל זֶה, אָמְרוּ בְּבְרָאשִׁית רַבָּה (בראשית רבה ע"ה:ג'), "מִחֲזִיק בְּאָזְנֵי כָלֵב" וְגו' (משלי כו יז), אָמַר לוֹ הַקֵּב"ה, לְדַרְכּוֹ הָיָה מְהִלָּה וְהָיִיתָ מְשַׁלֵּחַ אֲצִלּוֹ וְאָמַר לוֹ "כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב". וְעַל דַּעְתִּי גַם זֶה יִרְמָז כִּי אֲנִיחֵנוּ הַתַּחֲלֵנוּ נְפִילְתֵנוּ בְּיַד אֲדָוָה, כִּי מַלְכֵי בֵּית שְׁנֵי בָּאוּ בְּבִרְיֹת עִם הָרוֹמִיִּים (ספר החשמונאים א ח), וַיִּמָּהֵם שָׂבָאוּ בְּרוֹמָה, וְהָיָה הַיְתָה סִבַּת נְפִילְתָם בְּיָדָם. וְזֶה מִזְכָּר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וּמִפְרָסָם בְּסִפְרֵים (יוסיפון פרק סה):

But the Sages have already taken him to task for this, saying in Bereshith Rabbah:

“Like one that taketh a dog by the ears is he that passeth by, and meddleth with a strife not his own. The Holy One, blessed be He, said to Yaakov, ‘Esav was going his way, and you send him messengers, and say to him, Thus saith thy servant Yaakov!’”

In my opinion this too hints at the fact that we instigated our falling into the hand of Edom [Rome] for the Hasmonean kings during the period of the Second Temple entered into a covenant with the Romans, and some of them even went to Rome to seek an alliance. This was the cause of their falling into the hands of the Romans. This is mentioned in the words of our Rabbis, and is well publicized in books.

B. Posture

1. Criticism

בראשית לב: ה-ו

ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם-לבן גרתי ואחר עד-עתה ויהי-לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא-חן בעיניך
 And Yaakov instructed them as follows, "Thus shall you say, 'To my lord Esav, thus says your servant Yaakov: I stayed with Laban and remained until now; I have acquired cattle, asses, sheep, and male and female slaves; and I send this message to my lord in the hope of gaining your favor..."

בראשית לב:יד-כג

וילן שם בלילה ההוא ויקח מן-הבא בידו מנחה לעשו אחיו
 עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים
 גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים וערים עשרה
 ויתן ביד-עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל-עבדיו עברו לפני ורוח תשימו בין עדר ובין עדר
 ויצו את-הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי-אתה ואנה תלך ולמי אלה
 לפניך
 ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני לעשו והנה גם-הוא אחרינו
 ויצו גם את-השני גם את-השלישי גם את-כל-ההלכים אחרי העדרים לאמר כדבר הזה
 תדברון אל-עשו במצאכם אתו
 ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי-אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחרי-כן
 אראה פניו אולי ישא פני

After spending the night there, he selected from what was at hand these presents for his brother Esav: 200 she-goats and 20 he-goats; 200 ewes and 20 rams; 30 milch camels with their colts; 40 cows and 10 bulls; 20 she-asses and 10 he-asses. These he put in the charge of his servants, drove by drove, and he told his servants, "Go on ahead, and keep a distance between droves."

"When my brother Esav meets you and asks you, 'Who's your master? Where are you going? And whose [animals] are these ahead of you?' you shall answer, 'Your servant Yaakov's; they are a gift sent to my lord Esav; and [Yaakov] himself is right behind us.'"

He gave similar instructions to the second one, and the third, and all the others who followed the droves, namely, "Thus and so shall you say to Esav when you reach him.

And you shall add, 'And your servant Yaakov himself is right behind us.'" For he reasoned, "If I propitiate him with presents in advance, and then face him, perhaps he will show me favor."

בראשית ל"ג: א-ד

וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את-הילדים על-לאה ועל-רחל ועל שתי השפחות
 וישם את-השפחות ואת-ילדיהן ראשנה ואת-לאה וילדיה אחרנים ואת-רחל ואת-יוסף אחרנים

והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד-גשתו עד-אחיו

Looking up, Yaakov saw Esav coming, with a retinue of four hundred. He divided the children among Leah, Rachel, and the two maids, putting the maids and their children first, Leah and her children next, and Rachel and Joseph last. And he went before them and bowed low to the ground seven times until he was near his brother.

מדרש רבה בראשית נה:יא

באותה שעה שקרא יעקב לעשו אדני, אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה השפלת עצמך וקראת לעשו אדני ח' פעמים, חייך אני מעמיד מבניו שמונה מלכים קדם לבניך, שנאמר [בראשית לו, לו:לא: ואלה המלכים אשר מלכו [בארץ אדום לפני מלך-מלך לבני ישראל]

At the moment that Yaakov called Esav "my lord," the Holy One blessed be He said to him: 'You abased yourself and called him "my lord" eight times. As you live, I will establish eight kings from his descendants before your descendants,' as it is stated: "These are the kings who reigned [in the land of Edom, before the reign of a king for the children of Israel]" (Genesis 36:31).

מדרש הגדול 33:3

Yaakov bowed down to Esav seven times. Therefore, seven [cherished locations/institutions] were forcibly taken from his children: The Sanctuary. Gilgal, Shilo, Nov, Givon, the First Temple and the Second Temple.

2. Counterpoint

מדרש רבה בראשית נה:יא

רבנו אמר לרבי אפס כתוב חד אגרא מן שמי למרן מלכא אנטונינוס, קם וכתב מן יהודה נשיאה למרן מלכא אנטונינוס, נסביה וקריה וקרעיה, אמר ליה כתוב מן עבדך יהודה למרן מלכא אנטונינוס. אמר ליה רבי מפני מה אתה מבזה על כבודך, אמר ליה מה אנא טב מן סבי, לא כך אמר (בראשית לב, ה): כה אמר עבדך יעקב.

Rabbi Yehuda Hanasi said to Rabbi Aphi: "Write a letter in my name to his Majesty the Emperor Antoninus." [Identified by scholars either as the Roman Emperor, Antonius Pius, or his son/adopted heir, Marcus Aurelius.]

He [Rabbi Aphi] arose and wrote: "From Yehuda the Prince to his Majesty the Emperor Antoninus..."

Rabbi Yehuda took the letter and tore it up. He then instructed [Rabbi Aphi] to write: "From your servant, Yehuda, to his Majesty the Emperor Antoninus..."

He [Rabbi Aphi] objected: "Why are you debasing your honor?"

Rabbi Yehuda responded: "Am I any better than my elder, Yaakov? Did not Yaakov say [to Esav]: 'Thus says your servant, Yaakov...?'"

II. In the Midst the Encounter: A Struggle with a "Stranger"

בראשית פרק לב

(כג) ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק:

(כד) ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר את אשר לו:

(כה) ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר:

(כו) וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו:

(כז) ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני:

(כח) ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב:

(כט) ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל:

23 And he got up that night, and took his two wives, and his two handmaids, and his eleven children, and passed over the ford of the Yabbok. **24** And he took them, and crossed them over the stream, and crossed over that which he had. **25** And

Yaacov was left alone; and a man wrestled with him until the breaking of the day. **26** And when he saw that he could not overcome him, he touched the hollow of his thigh; and the hollow of Yaakov's thigh was strained, as he wrestled with him. **27** And he said: 'Let me go, for the dawn has broken.' And he said: 'I will not let you go, unless you bless me.' **28** And he said unto him: 'What is your name?' And he said: 'Yaacov.' **29** And he said: No longer will it be said that your name is Yaacov, but Israel; for you have striven with God and with man, and have overcome.'

A. In the Middle of the Night

רשבם בראשית לב:כג

ויקם בלילה הוא - נתכוון לברוח דרך אחרת לפיכך עבר הנחל בלילה כמו שמצינו בדוד
 בברחו מפני אבשלום

He crossed the river at night because he intended to flee in different direction, to avoid a meeting with Esav. We find that David did something similar when he was fleeing from his son Avshalom.

Another option: Reassessing Strategies

B. Why Does Yaakov Find Himself Alone?

רמבן בראשית לב:כג

ועל דרך הפשט ויקחם ויעבירם את הנחל העבירם עמו ויעבר את אשר לו בצווי כי חזר וצוה
 שיעברו לפניו ונשאר הוא אחריהם:

But in line with the plain meaning of Scripture... He returned [to his camp after ferrying his family across], and he commanded that all others pass over the brook before him, and so he remained behind them.

תלמוד בבלי חולין צג.

ויותר יעקב לבדו אמר רבי אלעזר שנשתייר על פכין קטנים מכאן לצדיקים שחביב עליהם
 ממונם יותר מגופם וכל כך למה לפי שאין פושטין ידיהן בגזל

Rabbi Elazar says: The reason Yaakov remained alone was that he remained to collect some small pitchers that had been left behind. From here it is derived that

the possessions of the righteous are dearer to them than their bodies. And why do they care so much about their possessions? It is because they do not stretch out their hands to partake of stolen property.

רשי בראשית לב:כג

ויותר יעקב. שכח פכים קטנים וחזר עליהם

He had forgotten some small jars and he returned for them

בראשית רבה עז:ג

רבי חוניא אמר נדמה לו בדמות רועה, לזה צאן ולזה צאן, לזה גמלים ולזה גמלים, אמר לו העבר את שלך ואחר כך אני מעביר את שלי. העביר יעקב אבינו שלו אמר נחזר ונחמי דלמא אנשינן כלום, מן דחזר ויאבק איש עמו.

Rabbi Chunya said, "He appeared to him in the image of a shepherd. This one had a flock and this one had a flock. This one had camels, and this one had camels. He said to him, "Take across what is yours, and after that, I will take across what is mine." Yaakov, our father, took across what was his, and said, "Let us return and let us see, lest we forgot something." After he returned, "a man wrestled with him"

C. Who is the Stranger?

בראשית רבה עז:ג

רבי חמא ברבי חנינא אמר שרו של עשו היה,

Rabbi Chama bar Chanina said, "He was the ministering angel of Esav.

רמבן בראשית לב:כו

כי המאורע כלו רמז לדורותיו שיהיה דור בזרעו של יעקב יתגבר עשו עליהם עד שיהיה קרוב לקעקע ביצתן

The purport of this Midrash is that this entire event constitutes a hint to his generations, indicating that there will be a generation from the seed of Yaakov against whom Esav [Rome] will prevail to the extent of almost uprooting his seed...

D. The Climax and Aftermath

בראשית פרק לג

(ד) וירץ עשו לקראתו ויחבקהו ויפל על צוארו וישקהו ויבכו...

4 And Esav ran to meet him, and embraced him, and fell on his neck, and kissed him; and they wept.

בראשית פרק לג

(יב) ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך:

(יג) ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן:

(יד) יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר אבא אל אדני שעירה:

(טו) ויאמר עשו אציגה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא חן בעיני אדני:

(טז) וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה:

(יז) ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן קרא שם המקום סכות:

12 And he said: 'Let us journey, and go, and I will go alongside you.' **13** And he said to him: 'My lord knows that the children are tender, and the nursing flocks and cattle are upon me; and if they are driven hard for a single day, all the flocks will die. **14** Let my lord, I pray you, go ahead of his servant; and I make my way at my slow pace, according to the pace the drove before me and according to the pace of the children, until I come to my lord at Seir.' **15** And Esav said: 'Let me, I pray you, assign to you some of the people who are with me.' And he said: To what purpose? Let me just find favour in my Lord's eyes.' **16** And Esav started back that day on his way towards Seir. **17** And Yaakov journeyed to Succot, and built himself a house, and for his livestock he made shelters; he, therefore, called the name of the place Succot.